

Maktabgacha ta'lim tarbiyachilari kasbiy salohiyatini oshirishdagi samarali metodikalar

Muallif: Ashurova Mohigul Sodiq qizi

Kirish

Bugungi kunda maktabgacha ta'lim tizimida tarbiyachilarning kasbiy salohiyatini oshirish muhim masalalardan biri sanaladi. Tarbiyachilarning kasbiy rivojlanishi orqali ta'lim sifati, bolaning har tomonlama rivoji va davlat standartlariga muvofiqlik ta'minlanadi

ASOSIY TUSHUNCHALAR

Kasbiy salohiyat – bu tarbiyachining bilim, ko‘nikma, malaka va kasbiy motivatsiyasining uyg‘unligi. Uning tarkibiy qismlariga: nazariy bilimlar, amaliy ko‘nikmalar, kommunikativ kompetensiyalar, psixologik barqarorlik kiradi

KASBIY SALOHIYATNING ILMIY ASOSLARI

- Kasbiy salohiyatga psixologik, pedagogik va sotsiologik yondashuvlar mavjud. Kompetensiyaviy yondashuvga ko'ra, tarbiyachining faqat bilim emas, balki ularni qo'llash malakasi ham muhimdir.

TARBIYACHI SHAXSIGA QO‘YILADIGAN TALABLAR

Tarbiyachi bolalarning individual xususiyatlarini bilishi, ularni rivojlantirishga mos usullarni tanlashi, zamonaviy texnologiyalarni qo‘llay olishi va ota-onalar bilan samarali hamkorlik qilishi lozim.

Kasbiy salohiyatni baholash indikatorlari

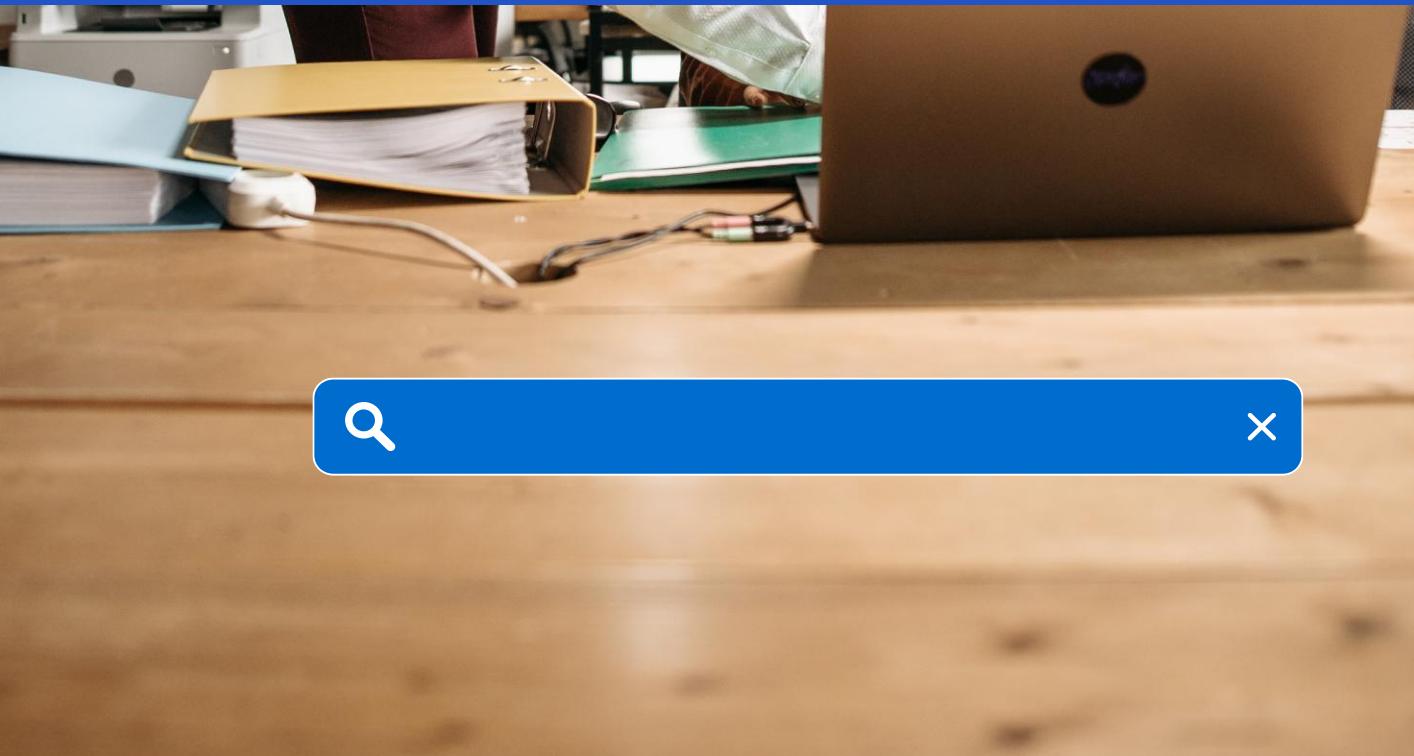
•Kasbiy salohiyatni baholash uchun quyidagilardan foydalaniladi:

Kuzatuv va monitoring

Diagnostik testlar

Kasbiy portfolio

Rahbar va metodistlar baholovi

Kasbiy salohiyatni rivojlantirish zarurati

Zamonaviy maktabgacha ta'limda pedagog doimiy
o'z ustida ishlashi kerak. Bu uning:

1

Pedagogik faoliyatini takomillashtiradi

2

O'z-o'zini baholash va refleksiya ko'nikmalarini
rivojlantiradi

3

Yangi metodikalarni o'zlashtirishga
yo'naltiradi

AMALIY SEMINAR-TRENINGLAR

- Seminar-treninglar orqali tarbiyachilar amaliy tajriba orttiradilar, o'zaro fikr almashadilar va innovatsion metodlarni o'rganadilar. Bu mashg'ulotlarda rolli o'yinlar, muammoli vaziyatlar, keys-stadiyondashuvi qo'llaniladi.

Kasbiy portfolioni yuritish

Portfolio — tarbiyachining kasbiy rivojlanish yo'lini aks ettiruvchi hujjatdir. Unda quyidagilar bo'ladi:

- **Rejalar**
- **Faoliyat tahlili**
- **Sertifikatlar**
- **Shaxsiy yutuqlar va innovatsiyalar**

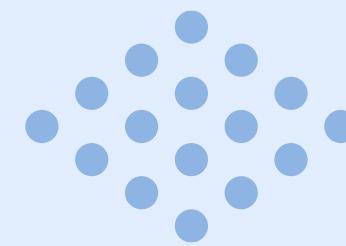
Mentorlik va tajriba almashinuvi

- Tarbiyachilar uchun mentorlik — kasbiy rivojlanishdagi asosiy yo'nalishlardan biri. Tajribali ustozlar yangi kadrlar bilan ishlaydi, maslahat beradi, faoliyatni kuzatadi va yo'l-yo'riq ko'rsatadi.

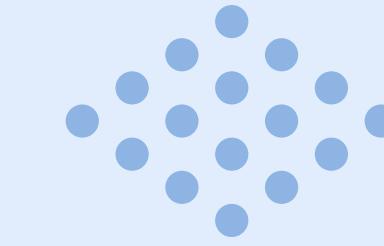
Raqamli texnologiyalarni joriy etish

Zamonaviy raqamli texnologiyalar tarbiyachining o'z ustida ishlashi uchun keng imkoniyatlar yaratadi:

Vebinarlar

Onlayn kurslar

Mobil ilovalar orqali treninglar

• Virtual metodik markazlar

Aks ettiruvchi (reflektiv) metodika

- Refleksiya - bu tarbiyachining o'z faoliyatini tahlil qilishidir. U kasbiy o'sish uchun muhim bo'lib, quyidagi shakllarda amalga oshiriladi:

O'z-o'zini baholash varaqalari

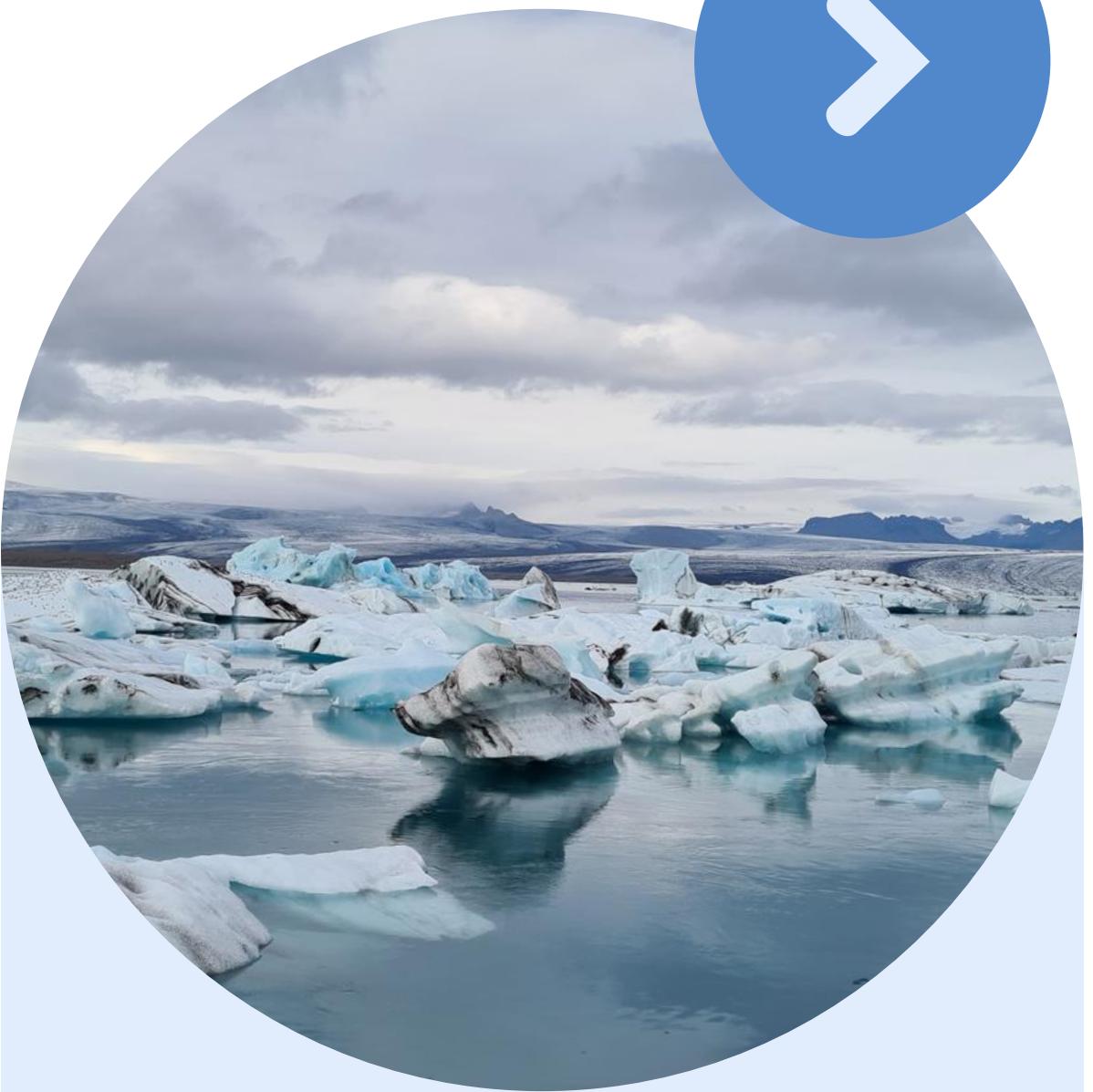

Muloqot davralari

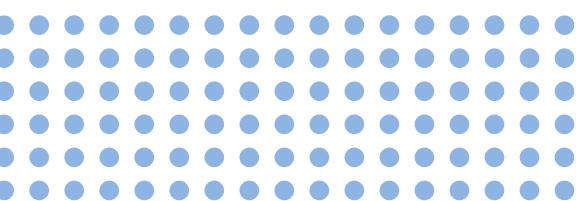
Tahliliy yozuvlar

Yozma amaliyot: kundalik va analitik yozuvlar

- Tarbiyachi o'z faoliyatini kundalikda aks ettirishi, har bir mashg'ulotni tahlil qilishi zarur. Bu yozuvlar orqali yutuq va kamchiliklar aniqlanadi hamda kelgusi rejalgarda asos bo'ladi.

Muloqot va liderlik ko'nikmalarini rivojlantirish

- Tarbiyachining liderlik fazilatlari muhim: guruhni boshqarish, ota-onalar bilan ishlash, jamoada yetakchilik qilish. Soft skills — empatiya, tinglash, bahs yuritish ko'nikmalari o'rgatiladi.

Innovatsion loyiha va ijodiy faoliyat

- Loyiha asosida o'qitish (PBL) – bolalar bilan ijodiy mashg'ulotlar tashkil qilish orqali tarbiyachining innovatsion salohiyatini rivojlantiradi. Misol: "Tabiat burchagi", "Mini teatr" loyihalari.

Ichki metodik xizmatni yo'lga qo'yish

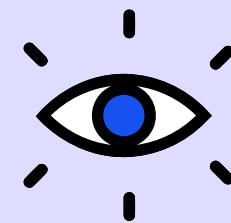
• Har bir MTTda ichki metodik xizmat bo'lishi zarur. U quyidagilarni amalga oshiradi:

01

Kasbiy tahlil va
muhokamalar

02

Ichki attestatsiyalar

03

Seminar va
o'quvmashg'ulotlari

Metodik tavsiyalar

Tarbiyachilarga metodik qo'llanmalar va tavsiyalar

Interaktiv usullarni
qo'llash

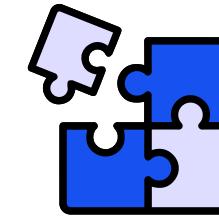
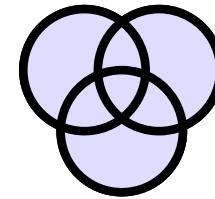
Differensial
yondashuv

Faoliyatga
asoslangan o'qitish

Har birbolaning
qiziqishiga e'tibor

O'zbekiston tajribasi

O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimida kasbiy rivojlanish bo'yicha quyidagilar amalga oshirilmoqda

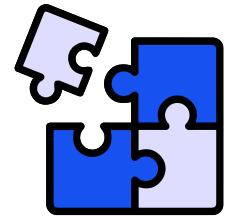

MTT pedagoglari uchun
attestatsiya tizimi

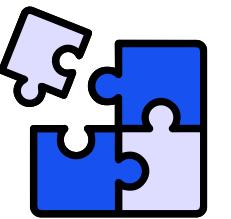
Hududiy malaka oshirish
markazlari

Respublika miqyosidagi
seminarlar

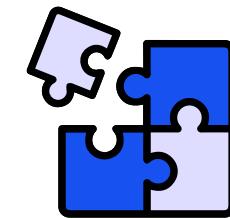
Xalqaro tajriba tahlili

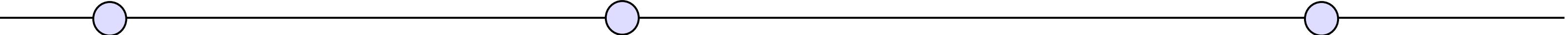
Finlandiya – reflektiv yondashuv

Yaponiya – guruhiy treninglar

Janubiy Koreya – texnologik ta'limga

Xulosa va takliflar

• Tarbiyachining kasbiy salohiyati – bu uzluksiz rivojlanish talab qiluvchi jarayon. Takliflar:

- Onlayn platformalarni kengaytirish
- Innovatsion metodik markazlar ochish
- Mentorlik tizimini mustahkamlash

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT